

04. oktober 2019

UKA2019/23

Uunga siunnersuut: Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siumumiik imaattumik oqaaseqarfigissuarput.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut siumumiit tikilluaqqu-arput. 2018-imi qinersereernerup kingorna Naalakkersuisooqatigiinissamut isumaqatigiissusiornermi pingaartipparput Pinairnikkut aallaaniarnikkullu inatsisitigit tunngavigisatta nutarternissaat ullumikkut pissusiulersut aallaavigalugit naleqqussarnissaat.

Nalungilarput Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsit ullumikkut atuutoq ajunngitsortaqarmat kisiannili aamma ukiunut atukkatsinnut malinnaasinneqarluni nutartertariaqartarmat.

Piniakkanik atuneq nugusaataagitsumik tunngaveqartumik ingerlanneqassaaq, kinguaariit piniagassaqartuarnissaat qulakkeerniarlugu siunissamilu piniartutut inuuniuteqarnerup ingerlaqqissinnaanera tassuunakkutaaq qularnaarniarlugu. Tamanna anguniarneqassaaq pisuussutit uumassusillit nerisareqatigiit aallaavigalugit illersuinikkut.

Arferit puisillu neqaasa, Orsuisalu, Puisillu amiisa sapinngisamik tamakkiisumik atorluarneqarlutik nioqqtissiarisalnissaat anguniarlugu piniariaatsinik nioqqtissioriaatsinillu nutaanik iluarsartuusseqqittoqartariaqarpoq pisortat kattuffiillu suleqatiginerisigit.

Pisuussutivut uumassusillit nunamiutat Tuttut umimmaallu sapinngisamik tamakkiisumik atorluarneqarlutik nioqqtissiarinissaat siunniunneqartariaqarpoq nunarput iminut pilersornerulissappat peqqinnartunillu nerisaqassaguta nunatta pisuussutaanik atorluaasariaqarpugut.

Siumumiit iluarisimaarlugu oqaatigissuarpuu Inatsisissami § 22 imm. 3 ilanngunneqarmat, tassa piniarfiusup uninneraniit ullunik pingasunik tuniniaasinnaanissamut periarfissiisoqarluni, Inatsisissatut siunnersuutip suliareqqinnerani Siumumumiit isumaliutigeqquarput sivisunerusumik periarfissiisoqarsinnaanera pissutigalugu piniarallarnerup nalaani pisarisimasat tunineqarsinnaanissaat periarfissaqartariaqarmat

Ilangulluguttaaq siumumiit piniakkanut killilersukkanut tungatillungu kissaatigaarput nunap immikkoortuini killilersukkat amerlassusilerneqartarneranni allatigit anigaasarsiornikkut periarfissaqangitsuni inuuniarnikkut pissutsit amerlassusiliinermi tunngavinnut ilaatitarnissaat.

Kalaaliminernik tunisassiortarnerup ineriartortituarnissaa Siumup sulissutigiuwassuaa. Nunatsinni immitsinnut inuussutissatigit pilersorneqarnissarput piviusunngortitsiviusumik ingerlanneqarnissaa pisariaqarluinnarpoq. Taamaammat Siumup pingaartippaa kalaaliminernik tunisassiortarnerup porsartuarnissaanut pisortanit aningaasaliisarnerup ingerlaannarnissaa.

Piniarnermik nakkutilliivik pitsanngorsarneqassaaq, Nunatsinni nunap immikkoortuini tamakkiinerusumik ingerlanneqartussanngorlugu. Taamaatumik piniarnermik nakkutilliisut amerlineqarnissaat ilangullungu isumaliutigineqassasoq piumasaraarput, anigaasatigullu malitsigisassaasa eqqumaffiginissaat Naalakkersuisut eqqaamaqqullugu.

Nakkutilliinerit torersumik paasiuminartumillu ingerlanneqartarnissaat pingaartipparput, piniakkallu killilersugaasut pillugit innuttaasut ingerlaavartumik qaarmarsaavigineqartarnissaat pingaartipparput.

Siumumiillu pingaartipparput Piniartut piniarfii mianerilluinnarlugit akiliisitsilluni takornarianik piniartsitsisarnerit ingerlanneqartarnissaasa qulakkeernissaa. Taakkulu pillugit malittarisassatigut ersarissuliornissaq pisariqartipparput.

Ilanngullugu Siumumiit Naalakkersuisunut kaammattuutigissuarput Piniarnermut allagartat aaqqissuuteqqinnissaat suliareqqullugu, qanga piniarnermut allagartat pingasunngorlugit aaqqissuunneqarsimasut ullumikkut pissutsinut naleqqussaannikkut periarfissaasinnaapput, inuussutissarsiutivigillugu, tapertaralugu, aammalu sunngiffimmi pinarnermut allagartaq. Matumani pingaartikkatsigu inuussutissarsiutigalugu allagartat ataavartunngortinneqarnissaat, allamik inuussutissarsiuteqartoqalersillugu aataat atorunnaarsinneqarsinnaasunik.

Taamannak oqareerluta siumumiit erseqqissaatigissuarput, nunatsinni piniarnermik ingerlatsinerput tassaamat inuiaqatigiit ingerlaarnitsinni napassutitta ukiopassuarini pingaarnersarisimasaat, Inuiaqatigiit Kalaallit issittumilu inuit annassutigisimasarput. Taamaamat piniarneq pillugu Inuiaat uagut allatorluinnaq eqqarsariaaseqarpugut, inuiassuarput allanut paasiuminaassinnaasumik aamma qallunaarpassuarput maani nunatsinni najugalinnut paasiuminaassinnaasarluni.

Uagut piniarnermik napassuteqartugut isumaqarpugut inuiaqatigiinni ullumnikkut killifitsinni piniarnikkut aalajangersakkat uagut inuiaat kalaallit pilluta uagullu eqqarsariaaserput atorlugu suliaasariaqartut, nunat allamiut eqqarsariaasiat piumasaallu atoragit. Tamannalumi nunap inuviisut pisussaaffigaarput piginnaatsitaaffigalugulu.

Soorunami avataaniit isigineqarnerput arajutsisimannngilarput aamma mianersorfissat mianersorfineqartarumaarput.

Taamannak oqaaseqarluta, inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqannginnermini Aalisarnermut piniarnermullu ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaa inassutigaarput.

Jens Danielsen, Siumut

